

١٤٢٦

دانشگاه مازندران

دانشکده شیمی

پایان نامه

جهت اخذ کارشناسی ارشد در گرایش شیمی آلی

عنوان:

ستز آریل آلکنیل فروسنیل متانولها و بررسی خواص
کلاتراتی و آنتی بیوتیکی آنها

استاد راهنما:

دکتر رحمان حسین زاده

دکتر مریم مهاجرانی

استاد مشاور:

دکتر موسی قائمی

۱۳۸۷ / ۰۲ / ۲۳

نگارش:

سمیه عسگری

اسفند ۱۳۸۶

۱۰۳۲۹

منته نهایی را میزوجل که طالعتش مرجبه تدریج
استه و به شکر اندرش مزید نعمت هر نفسی که
قدرهای رو ط مدد حیاته استه و پون بدهای آید
مفرم ذاته پس در هر نفسی دو نعمت مرجد
استه و بر هر نعمتی شکری و مرجبه

تقدیم به تنها تکیه کاه زندگی

پدرم

و

نکاه پر مهر مادرم

که امید با وجود آنها برایه معنایی دوباره یافته.

تقدیم به صمیمیت و همراهی برادرم

و

به مهر بانی و گذشته تنها خواهرم

یاد و سپاس

اکنون که به لطف حق مرافق تحقیق به پایان رسیده، لازم می‌دانم مراتب سپاس قلبی خود را به تمامی بزرگواران و استادی دی که مشوق و راهنمای من بوده اند تقدیم دارم.

+ از استاد بزرگوار و ارجمند جناب آقای دکتر رحمان حسین زاده و فائزه دکتر مریم همایرانی که سفت کوشی، دقت، استقامت و پایداری را به من آموختند و آموخته های خود را در اینجا این پروژه مديون ايشان هستند، بی نهایت سپاسگزارم.

+ از استاد مشاورم جناب آقای دکتر موسی قائمی که ب رهنمودهای ارزشمند همواره مرا مورد لطف خویش قرار دادند صدمیمانه متشرم.

+ از استاد ارجمند جناب آقای دکتر محمد تقی بشش و جناب آقای دکتر علی نژاد که به عنوان استادی مدعاو زمینت مطالعه پایان نامه اینجانب را به عهد داشته اند و همچنین جناب آقای دکتر یحیی و ب صرافی به عنوان نمائنده توصیلات تکمیلی، صدمیمانه متشرم.

+ یادی می‌کنم از همه استادی دانشگاه اراک که اندیشیدن را به من آموختند و صدمیمانه از الطاف آنها سپاسگزارم.

+ سپاس فراوان از فانواده ام که این پایان نامه حاصل مدارا و صبوری آنهاست. از جناب آقای مهندس مسعود زاده و فائزه مریم عشوریون و آرمان عزیزم که به عنوان عضوی از فانواده ب محبتها صادقانه خویش مرا همواره مورد لطف قرار داده اند، سپاسگزارم.

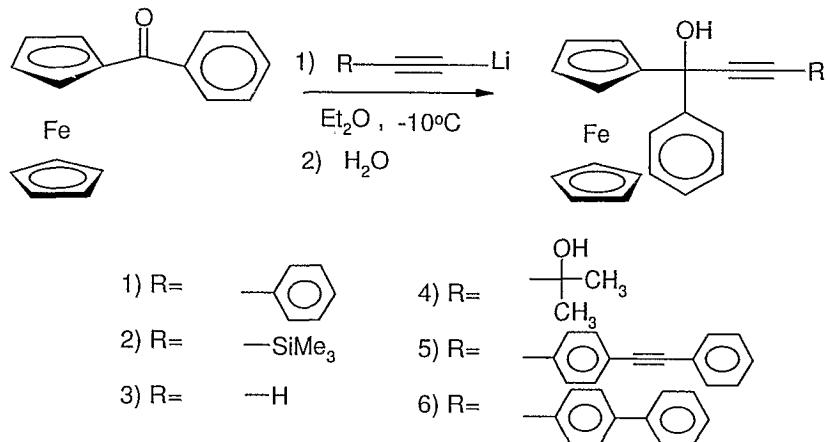
+ از همیاری و همدلی دوستان خوبم که صادقانه در گزارم بودند نهایت
تشکر را دارم.

+ همچنین از کمی های بی دریغ مسولین محترم کتابخانه، انجمن مواد
شیمیایی، سایر قسمت های آموزشی و اداری سپاسگزارم.

چکیده

برخی مولکولهای آلی قادرند که در حالت کریستالی تشکیل ترکیبات اینکلولوژنی میزبان- مهمان را بدهند. این ترکیبات اینکلولوژنی کلاترات نامیده می شوند. از آنجاییکه پیش بینی این مسئله که یک ماده در حالت کریستالی قادر به ایجاد حفره مناسب جهت به دام انداختن مولکول مهمان است مشکل می باشد؛ اکثر کلاترات ها تا به حال به طور تصادفی تهیه شدند. اخیراً نتایج آزمایشات نشان داده که ترکیباتی با گروههای فلورنی و هیدروکسی، توانایی تشکیل کلاترات را دارند. آنها نشان دادند که در اکثر موارد یک مولکول میزبان مناسب باقیستی از یک طرف دارای ساختاری حجیم و از طرفی دیگر دارای گروه کتوردینه کتنده، نظیر پذیرنده و دهنده پیوند هیدروژنی باشد تا بتواند مولکول مهمان را به دام بیندازد. با توجه به مطالب ذکر شده ما ترکیبات میزبان جدیدی با گروههای فلورنی و هیدروکسی را طراحی نموده و سپس سنترنودیم.

ابتدا فروسن را با بنزوئیل کلرید وارد واکنش نموده و بنزوئیل فروسن را تولید نمودیم. سپس بنزوئیل فروسن را با استیلید های مریوطه واکنش داده و محصولات ۱ - ۶ را بدست آوردیم (شمای ۱). سپس توسط روشهای طیف سنجی محصول بدست آمده را شناسایی نمودیم.

شمای ۱

جهت بررسی خصلت اینکلولوژنی ترکیبات ۱ - ۶، ابتدا این ترکیبات در حداقل مقدار حلال تحت حرارت جل گردید و سپس محلول به آرامی سرد شده و کریستالهای تشکیل شده توسط قیف بوخر صاف گردید. برای اثبات حضور مولکول مهمان نیز از طیف سنجی $^1\text{H NMR}$ استفاده شد. نتایج نشان می دهد که ترکیبات ۱، ۲، ۴ و ۶ با یک یا دو حلal خصلت کلاتراتی از خود نشان داده و ترکیبات ۳ و ۵ در هیچ یک از حلالها خاصیت کلاتراتی نشان نمی دهند. از طرفی دیگر بررسی فعالیت ضد باکتریایی ترکیبات ۱ - ۶ نشان می دهد که ترکیبات ۳ و ۴ در مقابل باکتری های گرم مثبت (استافیلوکوک) فعالیت ضد باکتریایی دارند.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: مقدمه تئوری	
۱	۱-۱- مقدمه
۲	۱-۲- ترکیبات اینکلوزنی
۳	۱-۳- کمپلکس‌های مولکولی
۴	۱-۳-۱- ترکیبات تاجی شکل
۷	۱-۳-۲- سیکلودکسترین
۸	۱-۳-۳- کالیکسارن‌ها
۱۱	۱-۴- کلاترات‌ها
۱۲	۱-۴-۱- کاربردهای کلاترات
۱۴	۱-۴-۲- میزبان‌های کلاتراتی کلاسیک
۱۴	۱-۴-۳- اوره
۱۵	۱-۴-۴- آب (هیدرات گازی)
۱۶	۱-۴-۵- هیدروکینون
۱۷	۱-۴-۶- دیانین
۱۸	۱-۴-۷- اسیدهای کولانیک
۱۹	۱-۴-۸- میزبانهای کلاتراتی سه گوش
۱۹	۱-۴-۹- تری فنیل متان و مشتقات

۲۰ تری آریل متانولهای غیر پلدار	۱-۳-۴-۱
۲۱ تری آریل متانولهای پلدار	۱-۳-۴-۲-۱
۲۲ تری مزیک اسید	۱-۲-۳-۴-۲
۲۳ تری-ارتو-تیموئید	۱-۳-۴-۳-۳
۲۴ سیکلوتری وراتریلن	۱-۳-۴-۴-۳
۲۵ پر هیدرو تری فنیلین	۱-۳-۴-۴-۵
۲۶ سیکلوفسفازن	۱-۳-۴-۶-۶
۲۷ کلاترات های چرخ و محور	۱-۴-۴-۴-۱
۲۹ میزانهای الکلی استیلنی	۱-۴-۴-۱-۱
۳۱ فروسن	۱-۵-۵-۱
۳۲ واکنشهایی روی حلقه فروسن	۱-۵-۱-۱
۳۳ واکنش بر روی گروههای متصل به حلقه فروسن	۱-۵-۱-۲
۳۵ فروسن به عنوان میزان	۱-۶-۱
۳۷ فروسن به عنوان مهمان	۱-۷-۱
۳۸ مشتقات فروسنی به عنوان ترکیبات فعال بیولوژیکی	۱-۸-۱
۳۹ آنتی بیوتیک	۱-۹-۱
۳۹ تعریف آنتی بیوتیک	۱-۹-۱-۱
۴۱ طبقه بنزی آنتی بیوتیک ها بر حسب ساختمان شیمیایی	۱-۹-۲-۲
۴۱ تشخیص فعالیت آنتی بیوتیکی	۱-۹-۳-۳

۱-۹-۴- نکات مهمی که در مورد آنتی بیوتیک ها باید در نظر گرفته شود ۴۵

فصل دوم: بخش تجربی

۲-۱- اطلاعات عمومی ۴۷

۲-۲- تهیه بنزوئیل فروسن ۴۸

۲-۳- تهیه ۴- (۳- هیدروکسی-۳- متیل-۱- بوتینیل) بی فنیل ۴۹

۲-۴- تهیه ۴- اتینیل بی فنیل ۵۰

۲-۵- تهیه ۱- فروسنیل-۱- فنیل-۳- (۱ او ۱- تری متیل سیلیل)-۲- پروپین-۱- ال ۵۱

۲-۶- تهیه ۱- فروسنیل-۱- فنیل-۲- پروپین-۱- ال ۵۳

۲-۷- تهیه ۱- فروسنیل-۴- متیل-۱- فنیل-۲- پتین-۱ او ۴- دی ال ۵۴

۲-۸- تهیه ۱- فروسنیل-۱ او ۳- دی فنیل-۲- پروپین-۱- ال ۵۶

۲-۹- تهیه ۱- فروسنیل-۱- فنیل-۳- [۴- فنیل-۱- اتینیل) فنیل]-۲- پروپین-۱- ال ۵۸

۲-۱۰- تهیه ۴- (۳- فروسن-۳- هیدروکسی-۳- فنیل-۱- پروپینیل) بی فنیل ۶۰

۲-۱۱- بررسی خواص اینکلوزنی ۶۲

۲-۱۲- بررسی خواص آنتی بیوتیکی به روش دیسک کاغذی ۶۳

۲-۱۳- آماده سازی محیط کشت ۶۳

۲-۱۴- آماده سازی ترکیبات ستزی ۶۴

۲-۱۵- کشت باکتری ها و انتقال ترکیبات ستز شده ۶۴

فصل سوم: بحث و نتیجه گیری

۳-۱- هدف تحقیق ۶۵

۶۶ تهیه بنزوئیل فروسن	۳-۲
۶۸ تهیه ۴- (۳- هیدروکسی - ۳- متیل - ۱- بوتینل) بی فنیل	۳-۳
۶۹ تهیه ۴- اتینیل بی فنیل	۳-۴
۷۰ تهیه ۱- فروسنیل-۱- فنیل-۳- (۱ او ۱- تری متیل سیلیل)-۲- پروپین-۱- ال.....	۳-۵
۷۱ تهیه ۱- فروسنیل-۱- فنیل-۲- پروپین-۱- ال	۳-۶
۷۳ تهیه ۱- فروسنیل-۴- متیل-۱- فنیل-۲- پتین-۱ او ۴- دی ال	۳-۷
۷۵ تهیه ۱- فروسنیل-۱ او ۳- دی فنیل-۲- پروپین-۱- ال.....	۳-۸
۷۷ تهیه ۱- فروسنیل-۱- فنیل-۳-[(۴- فنیل ۱- اتینیل) فنیل]-۲- پروپین-۱- ال.....	۳-۹
۷۹ تهیه ۴- (۳- فروسن-۳- هیدروکسی-۳- فنیل-۱- پروپینل) بی فنیل.....	۳-۱۰
۸۱ بررسی خواص اینکلولوژنی	۳-۱۱
۸۴ بررسی خواص آنتی بیوتیکی	۳-۱۲
۸۵ نتیجه گیری کلی	۳-۱۳
۸۷ پیشنهاداتی برای کارهای آینده در این زمینه	۳-۱۴
۸۸ طیف ها	
۱۱۹ منابع	

فهرست شماها

فصل اول: مقدمه و تئوری

شماي ۱-۱- نمای از ترکیبات اینکلوزنی ۳
شماي ۱-۲- نمونه های از ترکیبات کرون اتر ۵
شماي ۱-۳- جداسازی مخلوط راسمیک ترکیب ۱ توسط ترکیب خالص نوری ۲ ۷
شماي ۱-۴- آلفا- سیکلودکسترين، بتا- سیکلودکسترين و گاما- سیکلودکسترين ۸
شماي ۱-۵- کالیکسارن [۴] ۹
شماي ۱-۶- پلیمریزه شدن دی ان ها در کانال های اوره و تیواوره ۱۳
شماي ۱-۷- فعالیت شیمیایی یک مولکول سوبسترا (مهمان) در نور ۱۳
شماي ۱-۸- ایزو مریزه شدن حرارتی مولکول سوبسترا (مهمان) ۱۴
شماي ۱-۹- ساختار کریستالی شش گوش با حفره های شبیه به کانال به قطر ۵۰۰ pm ۱۵
شماي ۱-۱۰- ایجاد مارپیچ چپگردیا راستگرد توسط مولکولهای اوره ۱۶
شماي ۱-۱۱- نمای از هیدروکینون ۱۷
شماي ۱-۱۲- اثر عواملی مانند هترواتم و استخلاف بر تشکیل کلاترات های دیانین ۱۸
شماي ۱-۱۳- نمای از اسید کولانیک ۱۹
شماي ۱-۱۴- میزبانهای کلاتراتی سه گوش ۲۰
شماي ۱-۱۵- نمای از تری مزیک اسید ۲۳
شماي ۱-۱۶- نمای از تری- ارتو- تیموتید ۲۴
شماي ۱-۱۷- نمای از سیکلو تری وراتریلن ۲۵
شماي ۱-۱۸- نمای از پر هیدرو تری فنیلن ۲۶
شماي ۱-۱۹- نمای از سیکلو فسفازن ۲۷

شمای ۱-۲۰- جداسازی مخلوطهای راسمیک از هم توسط ترکیب ۴	۲۹
شمای ۱-۲۱- وارد کردن هترواتم یا گروه عاملی را در ساختار مولکول	۳۰
شمای ۱-۲۲- چند گونه از ترکیبات سنتز شده توسط تودا	۳۱
شمای ۱-۲۳- واکنش فلزدار کردن فروسن	۳۳
شمای ۱-۲۴- مشتقات لیتیم دار پیش ماده مناسبی برای تولید تعداد زیادی از ترکیبات ..	۳۴
شمای ۱-۲۵- واکنش جانشینی الکتروفیلی آروماتیکی	۳۴
شمای ۱-۲۶- واکنش بر روی گروههای متصل به حلقه فروسن	۳۵
شمای ۱-۲۷- واکنش بوتیل لیتیم با فروسنیل استیلن	۳۵
شمای ۱-۲۸- بررسی خاصیت کلاتراتی ترکیبات ۹ و ۱۰	۳۶
شمای ۱-۲۹- بررسی خاصیت کلاتراتی ترکیبات شماره ۱۱	۳۷
شمای ۱-۳۰- مشتقات فروسن دار به عنوان مهمان	۳۹
شمای ۱-۳۱- ساختار پنی سیلین	۴۱
شمای ۱-۳۲- آزمون رقیق کردن پیاپی	۴۴
شمای ۱-۳۳- آزمون انتشار صفحه ای	۴۶

فصل سوم: بحث و نتیجه گیری

شمای ۱-۳ واکنش تهیه ترکیبات استیلنی فروسن دار	۶۷
شمای ۲-۳ واکنش تهیه بنزوئیل فروسن	۶۸
شمای ۳-۳ واکنش تهیه ۴- (۳-هیدروکسی-۳-متیل-۱-بوتینیل) بی فنیل	۶۹
شمای ۳-۴ واکنش تهیه ۴- اتینیل بی فنیل	۷۰
شمای ۳-۵ واکنش تهیه ۱- فروسنیل-۱- فنیل-۳- (۱و۱و۱- تری متیل سیلیل)-۲-	
پروپین-۱- ال	۷۱

شمای ۶-۳ واکنش تهیه ۱- فروسنیل-۱- فنیل-۲- پروپین-۱- ال	۷۲
شمای ۷-۳ واکنش تهیه ۱- فروسنیل-۴- متیل-۱- فنیل-۲- پتین-۱ او۴- دی ال	۷۴
شمای ۸-۳ واکنش تهیه ۱- فروسنیل-۱ او۳- دی فنیل-۲- پروپین-۱- ال	۷۶
شمای ۹-۳ واکنش تهیه ۱- فروسنیل-۱- فنیل-۳-[۴- فنیل ۱- اتینیل(فنیل)]-۲-	
پروپین-۱- ال	۷۸
شمای ۱۰-۳ واکنش تهیه ۴- (۳- فروسن-۳- هیدروکسی-۳- فنیل-۱- پروپینیل)	
بی فنیل	۸۰

فهرست جدولها

فصل اول: مقدمه و تئوری

جدول ۱-۱- پذیرش انتخابی کرون اترها بر اساس اندازه حفره	۶
جدول ۱-۲- روند رشد مقلاط انتشار یافته در زمینه کالیکسارن	۱۰
جدول ۱-۳- ترکیبات با توانایی تشکیل کلاترات	۲۱

فصل دوم: تجربی

جدول ۲-۱ بررسی خاصیت اینکلوزنی ترکیبات	۶۳
جدول ۲-۲ بررسی اثرات آنتی بیوتیکی	۶۶

فصل سوم: بحث و نتیجه گیری

جدول ۳-۱ بررسی خاصیت اینکلوزنی ترکیبات	۸۳
جدول ۳-۲ بررسی اثرات آنتی بیوتیکی	۸۵

فهرست طیف ها

عنوان.....	
صفحه.....	
طیف (۱) طیف ^1H NMR 500MHz مربوط به ترکیب بنزوئیل فروسن ۸۹	
طیف (۲) طیف ^{13}C NMR 500MHz مربوط به ترکیب بنزوئیل فروسن ۹۰	
طیف (۳) طیف IR مربوط به ترکیب بنزوئیل فروسن ۹۱	
طیف (۴-الف) طیف ^1H NMR 500MHz مربوط به ترکیب ۱-فروسنیل-۱-فنیل ۹۲-۳-(۱و۱و۱-تری متیل سیلیل)-۲-پروپین-۱-ال	
طیف (۴-ب) طیف پهن شده ^1H NMR 500MHz مربوط به ترکیب ۱-فروسنیل ۹۳-۱-فنیل-۳-(۱و۱و۱-تری متیل سیلیل)-۲-پروپین-۱-ال	
طیف (۴-ج) طیف پهن شده ^1H NMR 500MHz مربوط به ترکیب ۱-فروسنیل ۹۴-۱-فنیل-۳-(۱و۱و۱-تری متیل سیلیل)-۲-پروپین-۱-ال	
طیف (۵) طیف ^{13}C NMR 500MHz مربوط به ترکیب ۱-فروسنیل-۱-فنیل-۳ ۹۵-(۱و۱و۱-تری متیل سیلیل)-۲-پروپین-۱-ال	
طیف (۶) طیف IR مربوط به ترکیب ۱-فروسنیل-۱-فنیل-۳-(۱و۱و۱-تری متیل سیلیل)-۲-پروپین-۱-ال ۹۶	
طیف (۷) طیف ^1H NMR 500MHz مربوط به ترکیب ۱-فروسنیل-۱-فنیل-۲ ۹۷-پروپین-۱-ال	
طیف (۸) طیف ^{13}C NMR 500MHz مربوط به ترکیب ۱-فروسنیل-۱-فنیل-۲-پروپین-۱-ال ۹۸	
طیف (۹) طیف IR مربوط به ترکیب ۱-فروسنیل-۱-فنیل-۲-پروپین-۱-ال ۹۹	

طیف (۱۰-الف) طیف ^1H NMR 500MHz مربوط به ترکیب ۱- فروسنیل-۴-

۱۰۰ دی ال -۴- او -۱- فنیل -۲- پتین -

طیف (۱۰-ب) طیف پهن شده ^1H NMR 500MHz مربوط به ترکیب ۱- فروسنیل

۱۰۱ دی ال -۴- او -۱- فنیل -۲- پتین -

طیف (۱۰-ج) طیف پهن شده ^1H NMR 500MHz مربوط به ترکیب ۱- فروسنیل

۱۰۲ دی ال -۴- او -۱- فنیل -۲- پتین -

طیف (۱۱) طیف ^{13}C NMR 500MHz مربوط به ترکیب ۱- فروسنیل-۴- متیل -

۱۰۳ دی ال -۴- او -۱- فنیل -۲- پتین -

طیف (۱۲) طیف IR مربوط به ترکیب ۱- فروسنیل-۴- متیل -۱- فنیل -۲- پتین

۱۰۴ دی ال -۴- او -۱- فنیل -۲- پتین -

طیف (۱۳-الف) طیف ^1H NMR 500MHz مربوط به ترکیب ۱- فروسنیل -۱- او -۳-

۱۰۵ دی ال -۱- اال -۲- پروپین -

طیف (۱۳-ب) طیف ^1H NMR 500MHz مربوط به ترکیب ۱- فروسنیل -۱- او -۳- دی

۱۰۶ دی ال -۱- اال -۲- پروپین -

طیف (۱۴) طیف ^{13}C NMR 500MHz مربوط به ترکیب ۱- فروسنیل -۱- او -۳- دی

۱۰۷ دی ال -۱- اال -۲- پروپین -

طیف (۱۵) طیف IR مربوط به ترکیب ۱- فروسنیل -۱- او -۳- دی فنیل -۲- پروپین -

۱۰۸ دی ال -

طیف (۱۶) طیف ^1H NMR 500MHz مربوط به ترکیب ۱- فروسنیل -۱- فنیل -۳-

- 109 [۴-فنیل-۱-اتینیل) فنیل]-۲-پروپین-۱-ال طیف (۱۷) طیف ^{13}C NMR 500MHz مربوط به ترکیب ۱- فروسنیل-۱- فنیل-۳-
- 110 [۴-فنیل-۱-اتینیل) فنیل]-۲-پروپین-۱-ال طیف (۱۸) طیف IR مربوط به ترکیب ۱- فروسنیل-۱- فنیل-۳-[۴-فنیل-۱-اتینیل)
- 111 فنیل]-۲-پروپین-۱-ال طیف (۱۹-الف) طیف ^1H NMR 500MHz مربوط به ترکیب ۴-(۳-فروسن-۳-
- 112 - هیدروکسی-۳-فنیل-۱-پروپینیل) بی فنیل طیف (۱۹-ب) طیف پهن شده ^1H NMR 500MHz مربوط به ترکیب ۴-(۳-
- 113 فروسن-۳-هیدروکسی-۳-فنیل-۱-پروپینیل) بی فنیل طیف (۲۰) طیف ^{13}C NMR 500MHz مربوط به ترکیب ۴-(۳-فروسن-۳-هیدروکسی
- 114 -۳-فنیل-۱-پروپینیل) بی فنیل طیف (۲۱) طیف IR مربوط به ترکیب ۴-(۳-فروسن-۳-هیدروکسی-۳-فنیل-۱-
- 115 پروپینیل) بی فنیل طیف (۲۲) طیف ^1H NMR 500MHz مربوط به رکریستالیزاسیون ترکیب ۱- فروسنیل
- 116 -۱-فنیل-۳-(۱او۱-تری متیل سیلیل)-۲-پروپین-۱-ال با دی اکسان طیف (۲۳) طیف ^1H NMR 500MHz مربوط به رکریستالیزاسیون ترکیب ۱- فروسنیل
- 117 -۴-متیل-۱-فنیل-۲-پتین-۱او۴-دی ال با دی متیل فرمامید طیف (۲۴) طیف ^1H NMR 500MHz مربوط به رکریستالیزاسیون ترکیب ۱- فروسنیل
- 118 -۴-متیل-۱-فنیل-۲-پتین-۱او۴-دی ال با دی متیل سولفوکساید

طیف (۲۵) طیف ^1H NMR 500MHz مربوط به رکریستالیزاسیون ترکیب ۱- فروسنیل

- ۱-۳- دی فنیل - ۲- پروپین - ۱- ال بامتانول ۱۱۹

طیف (۲۶) طیف ^1H NMR 500MHz مربوط به رکریستالیزاسیون ترکیب ۴ - ۳

فروسن - ۳- هیدروکسی - ۳- فنیل - ۱- پروپینیل) بی فنیل با دی اکسان ۱۲۰

فَصَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

مَوْلَانَا مُحَمَّدْ تَرَجُونِي

فصل اول: مقدمه و تئوری

۱-۱- مقدمه

در شیمی ابرمولکولها^۱، شیمی میزان - مهمان^۲ از جایگاه منحصر بفردی برخوردار می باشد

[۱]. در شیمی آلی اصطلاح میزان - مهمان را برای کمپلکس های مولکولی بکار می برد که از دو یا تعدادی مولکول یا یون تشکیل شده باشد و بوسیله پیوندی غیر کوالانتی در کنار هم نگه داشته می شوند. این پیوند ها می توانند از جنس برهمنکنش های قطبی - قطبی، قطبی - دوقطبی یا دوقطبی - دوقطبی باشند. به طور اختصار صی تر معمولاً کمپلکس های مولکولی توسط پیوند های هیدروژنی، برهمنکنش های لیگاند - فلز، برهمنکنش های π بازی با π اسیدی، نیروهای واندروالس و غیره نگه داشته می شوند. در ساختار این کمپلکس ها، مولکول میزان بطور انتخابی یک یا چند واحد مولکولی دیگر را به عنوان مهمان در خود جای می دهد که این امر سبب ایجاد تغییراتی در خصوصیات فیزیکی و شیمیایی مانند نقطه ذوب، رنگ، کایرالیت و ... آن می گردد.

یک کمپلکس مولکولی حداقل از یک میزان و یک مهمان تشکیل شده است. مهمان ها تعدادشان فراوان بوده، می توانند از ترکیبها ی آلی یا یونی، فلزی و یونی فلزی باشند. در حالی که میزان ها معمولاً بایستی طراحی و سنتز شوند. میزان ها معمولاً بزرگتر از مولکول های مهمان می باشند، زیرا آنها دارای بخش های حمایتی می باشند که در مورد مهمان مورد نیاز نیست [۲].

طبقه بندی کمپلکس ها بر اساس میزان پوشش دادن میزان بسیار مفید می باشد. واژه کمپلکس پرچینگ^۳ برای توصیف ساختارهایی پیشنهاد می شود که در آن نیمی از سطح مهمان، بوسیله میزان

^۱) Supramolecular Chemistry

^۲) Host-guest Chemistry

^۳) Preching